

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 155/19
Luksemburg, 12 grudnia 2019 r.

Wyrok w sprawie C-435/18
Otis i in. / Land Oberösterreich i in.

**Osoby, które nie działają jako dostawcy lub nabywcy na właściwym rynku
dotkniętym działaniem kartelu, mogą żądać naprawienia szkody spowodowanej
przez ten kartel**

W wydanym w dniu dzisiejszym wyroku Trybunał udzielił istotnych wyjaśnień odnośnie do związku między przepisami prawa Unii a przepisami prawa krajowego regulującymi roszczenia o naprawienie szkód wyrządzonych przez ewentualny kartel, orzekając, iż art. 101 TFUE należy interpretować w ten sposób, że podmiot publiczny, który przyznawał nabywcom pożyczek preferencyjnych, może żądać naprawienia szkody spowodowanej przez kartel.

Sprawa zawisła przed Oberster Gerichtshof (sąd najwyższy, Austria) była następstwem powództwa o odszkodowanie wytoczonego w szczególności przez Land Oberösterreich (zwanego dalej „skarżącym”) przeciwko pięciu spółkom prowadzącym działalność na rynku instalacji i konserwacji wind oraz schodów ruchomych, w stosunku do których to przedsiębiorstw uprzednio wykazano udział w antykonkurencyjnym zachowaniu. Skarżący nie poniósł szkody jako nabywca towarów, których dotyczył kartel. Zwiększenie kosztów budowy spowodowanych przez kartel natomiast doprowadziło do przyznania subwencji w formie pożyczek preferencyjnych przeznaczonych na finansowanie projektów budowlanych znajdujących się pod wpływem działania kartelu, o kwotę wyższą w porównaniu z tą kwotą, jaka wystąpiłaby w braku tego kartelu, pozbawiając skarżącego możliwości wykorzystania tej różnicy na inne bardziej dochodowe cele. Tymczasem zdaniem Oberster Gerichtshof zasady obowiązujące w prawie krajowym w odniesieniu do naprawienia szkody o charakterze czysto majątkowym ograniczają naprawienie szkody jedynie do samych tych szkód, którym naruszona norma miała na celu zapobiec, tak że możliwe byłoby wykluczenie naprawienia szkód poniesionych przez osoby, które nie działają ani jako dostawca, ani jako nabywca na rynku objętym kartelem.

Trybunał zapytany przez Oberster Gerichtshof o zgodność takiego ograniczenia z art. 101 TFUE przede wszystkim przypomniał, że art. 101 ust. 1 TFUE wywołuje bezpośrednie skutki w stosunkach między jednostkami i przyznaje w szczególności każdej osobie, która poniosła szkodę spowodowaną przez umowę lub zachowanie mogące ograniczyć lub zakłócić konkurencję, prawo do żądania naprawienia szkody, jeżeli istnieje związek przyczynowy między szkodą a naruszeniem reguł konkurencji. Ponadto Trybunał wskazał również, że przepisy krajowe dotyczące sposobów wykonania tego prawa do odszkodowania nie powinny naruszać skutecznego stosowania art. 101 TFUE.

Trybunał stwierdził, że skuteczna ochrona przed szkodliwymi konsekwencjami naruszenia reguł konkurencji Unii zostałaby poważnie zagrożona, gdyby prawo do naprawienia szkody spowodowanej przez kartel było od początku ograniczone do dostawców i nabywców rynku objętego kartelem. Tymczasem w sprawie w postępowaniu głównym ograniczenie przewidziane w prawie krajowym w odniesieniu do szkody podlegającej naprawieniu skutkuje właśnie wykluczeniem możliwości naprawienia szkody utrzymywanej przez skarżącego z powodu braku posiadania statusu dostawcy lub nabywcy na rynku, którego dotyczył kartel. Pod rygorem, że uczestnicy kartelu nie są zobowiązani do naprawienia wszystkich szkód, jakie mogli spowodować, nie jest bowiem konieczne, aby szkoda poniesiona przez daną osobę wykazywała szczególny związek z celem ochrony realizowanym przez art. 101 TFUE.

Zdaniem Trybunału art. 101 TFUE oznacza zatem umożliwienie każdej osobie, która nie działa jako dostawca lub nabywca na rynku objętym kartelem, ale który przyznał dotacje w formie pożyczek preferencyjnych na rzecz nabywców produktów oferowanych na tym rynku, wystąpienia z żądaniem naprawienia poniesionej przez niego szkody z uwagi na fakt, że skoro kwota tych dotacji była wyższa niż w wypadku braku kartelu, podmioty te nie były w stanie wykorzystać tej różnicy na inne, bardziej dochodowe cele. Trybunał wyjaśnił wreszcie, że do sądu krajowego należy ustalenie, czy skarżący miał możliwość dokonania bardziej dochodowych inwestycji i czy wykazano istnienie związku przyczynowego między tą szkodą a przedmiotowym kartelem.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793